

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/109/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2219010009
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Réves
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2219010009.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Révesa a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Juraja Dziaka, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ust. § 138 písm. h) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 20.01.2025 pod sp. zn. 4T/1/2019 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 30.06.2025 pod sp. zn. 4T/1/2019, na verejnom zasadnutí konanom v Trnave dňa 18.11.2025 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 20.01.2025 pod sp. zn. 4T/1/2019 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 30.06.2025 pod sp. zn. 4T/1/2019 bol obžalovanému A. B. (v zmysle § 166 Trestného poriadku s poukazom na právoplatný výrok o vine – za prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ust. § 138 písm. h) Trestného zákona, na skutkovom základe v ňom uvedenom, a náhrade škody vyplývajúci z predchádzajúceho rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 20.01.2025 pod sp. zn. 4T/1/2019 zo dňa 07.10.2022) uložený podľa § 157 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, k trestu odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov, výkon ktorého mu bol podľa § 49 ods.1 písm. a) Trestného zákona podmienene odložený a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu bola určená skúšobná doba na 16 (šestnásť) mesiacov. Zároveň okresný súd uložil obžalovanému podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona i trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 12 (dvanásť) mesiacov.

Proti tomuto rozsudku, a to výlučne proti výroku o treste zákazu činnosti, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaný A. B., ktoré odôvodnil prostredníctvom obhajcu tým, že tento trest považuje za neprimerane prísny s ohľadom na všetky okolnosti prípadu a jeho osobu.

V priebehu dokazovania poukazoval na to, že je živnostník, ktorý sa stará o svoju rodinu, je jediný kto v domácnosti zarába. Jeho rodina je na ňom úplne finančne závislá. Jeho povolanie nie je možné vykonávať bez vodičského oprávnenia. Zaoberá sa montovaním garážových brán a z dôvodu, že prácu má po celom západnom Slovensku, vodičské oprávnenie je pre neho nevyhnutným predpokladom výkonu povolania. Má 60 rokov, je v podstate v preddôchodkovom veku a nie je schopný žiť sa inak. Uvedomuje si, že tieto dôvody možno samé o sebe nestačia na to, aby súd neukladal trest zákazu činnosti. Chce však poukázať aj na skutočnosť, že k samotnej dopravnej nehode došlo dňa 28.07.2017, teda pred 8 rokmi a má za to, že odstup času, ktorý od samotnej dopravnej nehody uplynul, odôvodňuje uloženie miernejšieho trestu. V odôvodnení rozsudku Okresný súd poukazoval na skutočnosť, že mu boli uložené viaceré blokové pokuty za porušenie predpisov v cestnej premávke. Chce však poukázať na

to, že sa jedná o drobné priestupky s menšou závažnosťou. Dôvodom prečo má takýchto priestupkov viac je skutočnosť, že denno-denne šoféruje naprieč celým západným Slovenskom. Je toho názoru, že vo vzťahu k jeho osobe nie je nevyhnutné ukladať trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá. Z týchto dôvodov navrhol, aby odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvého stupňa, podanému odvolaniu vyhovel, napadnutý rozsudok zrušil a rozhodol vo veci sám tak, že mu uloží miernejší trest.

Okresný prokurátor odvolanie proti rozsudku okresného súdu nepodal, k odvolaniu obžalovaného sa písomne nevyjadril.

Konanie na odvolacom súde:

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie za súčasnej prítomnosti prokurátorky Krajskej prokuratúry v Trnave, obžalovaného a jeho obhajcu.

Zástupkyňa krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu v konečnom návrhu navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť, považujúc napadnutý rozsudok za vecne správny a zákonný.

Obžalovaný spolu s obhajcom na verejnom zasadnutí navrhli podanému odvolaniu vyhovieť s tým, že odvolací súd napadnutý rozsudok zruší vo výroku o treste zákazu činnosti.

Krajský súd, ako súd odvolací v zmysle § 317 ods.1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku vo výroku o treste zákazu činnosti a tak zistil, že odvolanie obžalovaného je dôvodné.

Po preskúmaní obsahu spisového materiálu krajský súd konštatuje, že v postupe okresného súdu (po predchádzajúcich zrušujúcich uzneseniach tunajšieho súdu zo dňa 19.03.2024 –najmä z dôvodu nepreskúmateľnosti a dňa 15.05.2025- z dôvodu potreby vydania dopĺňacieho rozsudku) už neboli zistené žiadne také porušenia, či už procesných predpisov, alebo práva obžalovaného na obhajobu, ktoré by zakladali dôvod na podanie dovolania, takže vo svojich úvahách sa upriamuje výlučne na zákonnosť odvolaním napádaného výroku o treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá.

Z ustanovenia § 34 Tr. zák. vo všeobecnosti vyplýva, že trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v Trestnom zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Zároveň trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní jeho druhu a výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Vo vzťahu k trestu zákazu činnosti vo všeobecnosti možno uviesť, že je jedným z druhov trestov, ktoré majú priamo zabrániť páchaniu ďalších trestných činov. Jeho zmyslom je teda na určité časové obdobie zabrániť páchatelovi v možnosti zastávať a vykonávať určité zamestnanie, povolanie, funkciu, či vykonávať činnosť na výkon ktorej je potrebné osobitné povolenie. Pravdou je, že sa jedná o typickú sankciu za najzávažnejšie porušenia pravidiel regulujúcich účasť v cestnej premávke a jej pravidlá, zmyslom ktorého je zabrániť páchatelovi v budúcnosti opakovane spáchať trestný čin, ktorého sa aktuálne dopustil v súvislosti s výkonom určitej činnosti, teda zabrániť ďalšiemu páchaniu trestných činov, ktoré takáto činnosť podnietila, alebo k nim vytvorila príležitosť.

Rozhodnutie o uložení trestu zákazu činnosti má až na výnimku uvedenú v § 61 ods.3, ods.5 Tr. zák. fakultatívnu povahu. V prípade trestných činov v doprave pri ktorých došlo k hrubému porušeniu povinnosti a škodlivému následku v dôsledku predchádzajúceho požitia alkoholu páchatelom, je potrebné zásadne ukladať trest zákazu činnosti buď popri inom treste, resp. samostatne.

V prípadoch, keď ku škodlivému následku nepríde v súvislosti s predchádzajúcim požitím alkoholu, alebo po inom hrubom porušení predpisov v doprave (ako je napríklad bezohľadná jazda po prekročení maximálnej povolenej rýchlosti o niekoľko desiatok kilometrov, príp. jazda cez križovatku na červenú, resp. cez „stopku“, predbiehanie cez plnú čiaru v neprehľadnej zákrute a pod.) však treba náležite zohľadniť všetky špecifiká, osobitosti prípadu, resp. iné skutočnosti, ktoré môžu mať v danej súvislosti relevantný význam, pretože pri rozmanitosti a zhodnotení špecifických odlišností jednotlivých prípadov existuje značný manipulačný priestor pre súd na zváženie, či je uloženie trestu zákazu činnosti potrebné a nevyhnutné.

Po preskúmaní obsahu spisového materiálu a špecifických okolností danej veci má odvolací súd za potrebné uviesť, že tunajší súd si je plne vedomý toho, že pri trestnej činnosti v doprave má uloženie

trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá významný účel, ako z pohľadu individuálnej prevencie tak aj z pohľadu všeobecnej prevencie.

Pritom najmä pri porušení dôležitej povinnosti vodiča je ukladanie takéhoto trestu aj v súlade s ustálenou súdnou praxou. Súčasne však v súlade so zásadou prísnej individualizácie trestu platí, že záujem všeobecnej prevencie pri trestaní páchatel'ov nemôže prevyšovať nad záujem individualizácie trestu a skutočnými nevyhnutnými potrebami individuálnej prevýchovy. Je nesporné, že obžalovaný zavinil predmetnú dopravnú nehodu s následkami na zdraví poškodeného tým, že nerešpektoval základné pravidlá, ktorými sa cestná doprava riadi v podobe dôsledného sledovania situácie v cestnej premávke pri odbočovaní.

Odvolací súd považuje za potrebné však osobitne zdôrazniť, že z objektívnych okolností predmetnej dopravnej nehody, ako aj zo subjektívnych pomerov obžalovaného, nevyplýva existencia vzorca konania, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako prejav trvalo prítomnej, hrubej či systematickej vodičskej nedisciplinovanosti. Naopak, zo spisu vyplýva, že obžalovaný – odhliadnuc od menej závažných priestupkov, ktoré svojou povahou nevykazujú vysokú mieru spoločenskej škodlivosti a sú do značnej miery späté s charakterom jeho profesijného zaťaženia – sa v cestnej premávke dlhodobo správal štandardným spôsobom a nedopustil sa konania signalizujúceho zvýšené riziko pre bezpečnosť cestnej premávky.

V trestnoprávnej teórii je zdôrazňované, že ukladanie trestu zákazu činnosti musí byť úzko previazané s preventívnou potrebou eliminovať hrozbu, že páchatel' bude pokračovať v porušovaní pravidiel cestnej premávky spôsobom, ktorý predstavuje nadpriemerné riziko pre spoločnosť. Tento trest nie je sankciou ukladanou automaticky, ale zásahom do základných životných a profesijných možností jedinca, a preto jeho uloženie musí byť založené na zistení konkrétneho nebezpečenstva, ktoré nemožno dostatočne eliminovať miernejšími prostriedkami.

Z uvedených dôvodov odvolací súd pri hodnotení potrebnosti uloženia zákazu činnosti zohľadnil nielen okolnosti samotného protiprávneho konania, ale aj princíp individualizácie trestu a zásadu minimalizácie zásahu do života páchatel'a a jeho blízkych, tak ako to vyžaduje § 34 ods. 3 Trestného zákona. Podľa tohto ustanovenia má byť trest ukladaný tak, aby postihoval predovšetkým páchatel'a, avšak aby jeho dopad na jeho rodinu a blízke osoby bol čo najmenší. Uloženie zákazu činnosti – vzhľadom na povolanie obžalovaného a časový odstup presahujúci 8 rokov od spáchania skutku – by predstavovalo zásah, ktorého prísnosť by už nebola proporcionálna sledovanému účelu trestnej sankcie.

Teória modernej trestnej politiky, ako aj judikatúra Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, stabilne pripomínajú, že pri ukladaní sankcie musí byť zachovaná zásada proporcionality, vyvažujúca potrebu ochrany spoločnosti a požiadavku rešpektovania základných práv jednotlivca. Trest má byť vždy využívaný ako ultima ratio verejnoprávnej represie, čo znamená, že ak účel trestu možno dosiahnuť miernejším zásahom, použitie prísnejšieho postupu nie je odôvodnené.

Senát odvolacieho súdu preto hodnotil aj celkový uplynutý čas od spáchania skutku, počas ktorého sa obžalovaný nedopustil žiadneho závažného konania nasvedčujúceho recidivujúcej tendencii či zvýšenej nebezpečnosti pre cestnú premávku. Plynutie času bez ďalšieho vážnejšieho porušovania pravidiel spoločnosti je aj v judikatúre považované za významný faktor svedčiaci o dostatočnej preventívnej funkcii už samotného trestného konania a uznania viny.

Odvolací súd preto dospel k záveru, že predmetná dopravná nehoda nepredstavuje typický prípad, v ktorom by uloženie trestu zákazu činnosti po uplynutí tak dlhého časového úseku od skutku bolo nevyhnutné pre ochranu bezpečnosti cestnej premávky alebo pre všeobecné preventívne pôsobenie v prostredí zvýšenej nehodovosti. Zohľadnil pritom aj skutočnosť, že obžalovaný výroku o vine po vykonanom dokazovaní a vyhlásení rozsudku neodporoval, čím prejavil akceptáciu trestnej zodpovednosti, čo je významným faktorom pri hodnotení jeho osobnostných predpokladov pre nápravu. Za týchto okolností odvolací súd nemal žiadne pochybnosti, že samotné prejednanie veci pred súdom, konečné uznanie viny (nepodaním opravného prostriedku proti tomuto výroku) a uloženie trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom jeho výkonu v zákonnej výmere (ktorý napokon obžalovaný ani nenamietal) sú sankciami, ktoré dostatočne naplňajú preventívny a individuálny výchovný účel trestu. Uloženie ďalšieho sankčného opatrenia v podobe zákazu činnosti by už nebolo vzhľadom na odstup času nevyhnutné ani primerané, a preto rozhodol odvolací súd o odvolaní obžalovaného tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.